

SMÅSKALIG VEDELNING

Problemanalysen gör skillnad

Emelie Aurell, Naturvårdsverket

Uppdraget

- Naturvårdsverket ska föreslå etappmål för att minska påverkan på luftkvaliteten av småskalig vedeldning.
 - Hur kan **ekonomiska styrmedel minska påverkan på luftkvaliteten** av småskalig vedeldning, exempelvis genom en **skrotningspremie för vedpannor**?

Varför en skrotningspremie för vedpannor?

- **Vilket är syftet?**
 - Hantera ett avfallsproblem?
 - Minska utsläpp av tex bensapyren, PM 2,5 och sot?
 - Öka utbytestakten?
 - Minska utbudet på andrahandsmarknaden?

Vänd på alla stenar - ställ frågorna!

Det ekonomiska problemet

- **Vad är miljöproblemet?**
 - Externa effekter, påverkan på tredje part och påverkan långt fram i tiden
 - Lokalt diffust utsläpp där utsläpparen har informationsfördel kontra regleraren
- **Varför värms fastigheter upp med vedpanna?**
 - Egen skog
 - Tradition och kultur att elda med ved
 - Fanns redan installerad i huset
 - Brist på bättre alternativ, saknas fjärrvärme tex?

Individer och företag

INDIVIDER OCH FÖRETAG

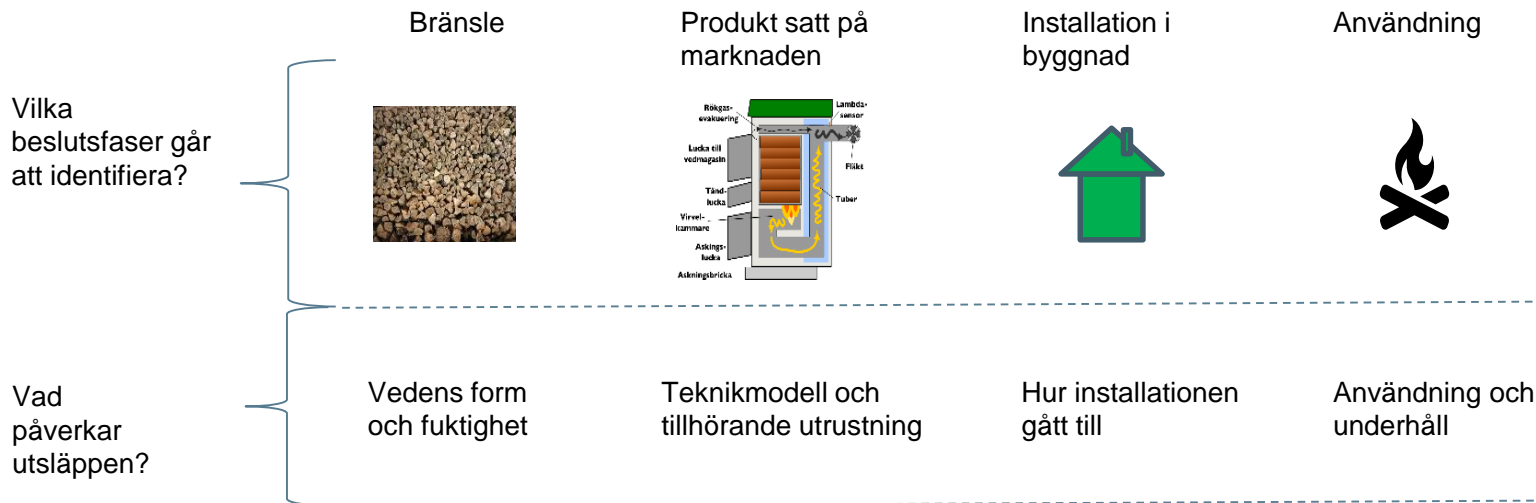

PÅVERKAN PÅ MILJÖN

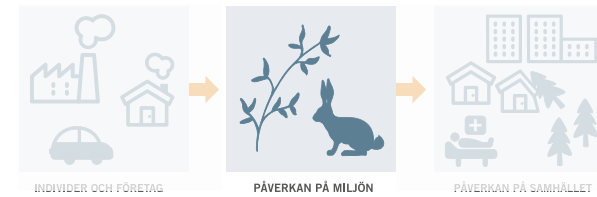
PÅVERKAN PÅ SAMHÄLLET

Vilka beslut påverkar hur vedpannor påverkar luftkvaliteten?

Hur vedpannan brukas är minst lika viktig som tekniken

Påverkan på miljön

Vilka är utsläppen?

- Bensapyren, PM 2,5 och sot

Hur påverkar utsläpp av bensapyren från småskalig vedeldning miljön?

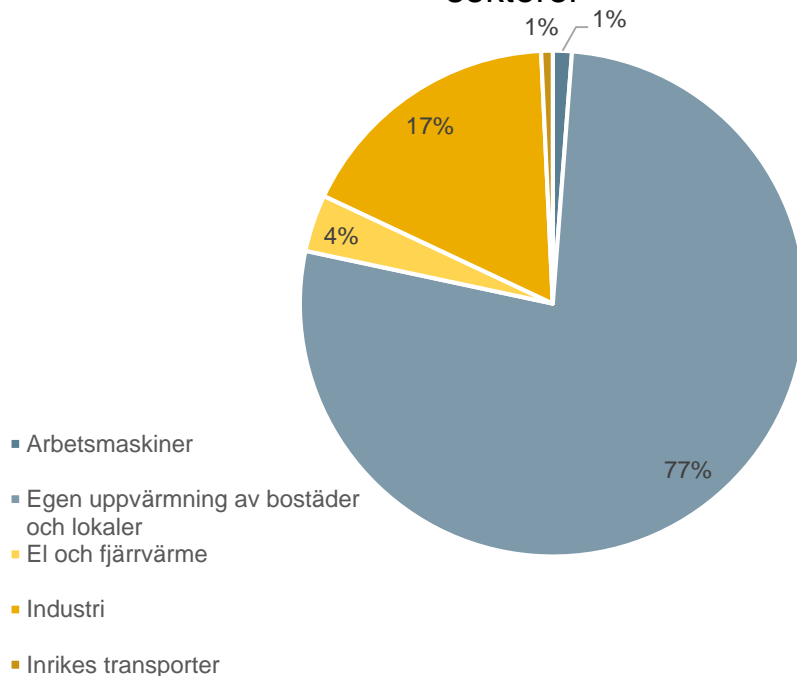
- Lokala cancerogena effekter
- Mutationer i arvsmassan
- Effekter på fertilitet, fosterutveckling, neurologisk utveckling och immunsystemet (djurstudier)

Påverkan på miljön, forts

Hur är utsläppen fördelade mellan aktörer?

Svenska utsläpp av B(a)P 2017 fördelat på sektorer

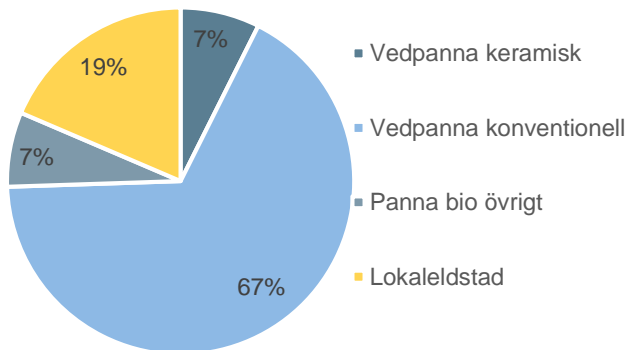

Påverkan på miljön, forts

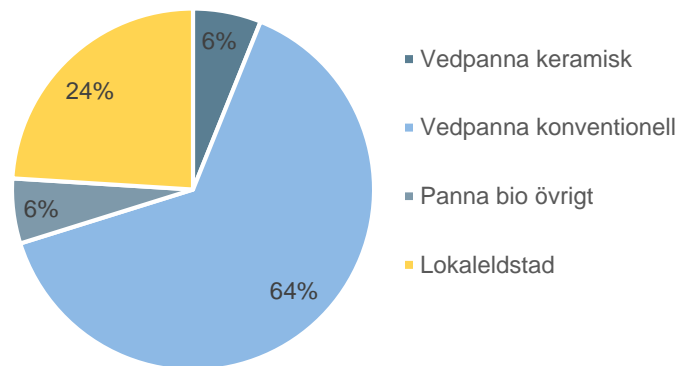

Vilka tekniker orsakar störst andel av utsläppen?

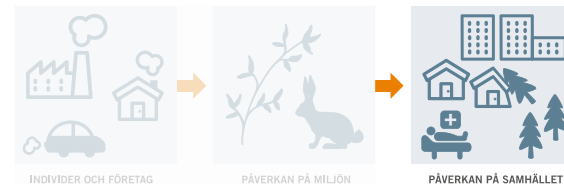
PM2,5

B(a)P

Påverkan på samhället

- **Hur påverkar luftutsläpp från småskalig vedeldning samhället?**
 - I Sverige orsakar luftföroreningar ca 7 500 förtida dödsfall per år
 - 900 kan härledas till partikelutsläppen från vedeldning

Bör staten hantera problemet?

- Vi har ett miljöproblem (externalitet)
- Vedeldning är dominerande källan och konventionella vedpannor är dominerande
- Orsakar 900 förtida dödsfall årligen
- Vi har mål för luftkvalitet som vi inte når

→ Ja, men hur?

Löser en skrotningspremie problemet?

- **Bidrar skrotning till bättre luftkvalitet?**
 - Nej, det räcker att vedpannor som ger upphov till för mycket miljöskadliga utsläpp kopplas ur och ersätts av en bättre vedpanna eller en annan renare uppvärmningsform för att luftkvaliteten ska förbättras.

→ vi föreslog inte någon skrotningspremie

Vad landade vi i?

- **Förutsättningar som behöver komma på plats**
 - Harmoniserad informationshantering för fastbränsleanläggningar
 - Utökad anmälningsplikt
- **Naturvårdsverket åtar sig att**
 - Vägleda kommuner med avseende på kartläggning av småskalig vedeldning
 - Informationsinsats
- **Lösningförslagen**
 - Stöd för utbyte av äldre vedpanna
 - Utredning om teknikreglering

Hur gjorde problemanalysen skillnad i uppdraget?

- Helhetsgrepp på ett smalt uppdrag som föreslår specifika lösningar
 - Ställde frågor för att undersöka det verkliga problemet
 - Vad behöver lösas?
 - Gav logiska och tydliga argument för val av lösning
 - Gav acceptans för den lösningen som föreslogs